

Сучасна українська мова

Тип	професійної та практичної підготовки
Код	ОК-6
Семестр	5
Загальна кількість кредитів/годин	4 /120
Форма контролю	іспит
Викладач	старший викладач кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури Митько Н. А.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни	сучасна українська мова: лексикологія, сучасна українська мова: фонетика, історія української мови, вступ до мовознавства, морфеміка і словотвір
Місце у структурно-логічній схемі	ОК-6 Сучасна українська мова викладається на третьому році навчання
Форми навчання	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Критерії оцінювання	поточний контроль – 60 б., підсумковий контроль – 40 б.
Мова викладання	українська

Зміст навчальної дисципліни

Дієслово. Основні граматичні категорії та форми дієслова. Інфінітив. Категорія часу. Утворення форм теперішнього, минулого, давноминулого й майбутнього часів (із історичним поясненням). Категорія особи. Значення й граматичні способи вираження категорії особи. Безособові дієслова. Категорія способу. Утворення форм умовного й наказового способів. Категорія виду. Значення категорії виду дієслова. Дієслова доконаного виду, їхні групи. Дієслова недоконаного виду, їхні групи. Видові пари дієслів. Видові ланцюжки. Одно- і двовидові дієслова. Способи творення дієслівних видів. Категорія стану дієслова. Перехідність, засоби її вираження. Стани дієслова: активний, зворотно-середній, пасивний. Дієслова, яким не властива категорія стану. Категорія числа і роду в дієслівних формах. Дієслова I та II дієвідміни й атематичні дієслова. Утворення дієслівних форм від основи теперішнього часу та від основи інфінітива. Дієприкметник як проміжний розряд між дієсловом і прикметником. Активні й пасивні дієприкметники та їхнє утворення. Безособові форми дієприкметникового походження на *-но*, *-то* та їхня синтаксична роль. Дієприслівник як проміжний розряд між дієсловом і

прислівником. Утворення дієприслівників. Прислівник. Морфологічні ознаки прислівників та їхня синтаксична роль. Групи прислівників за значенням. Групи прислівників за походженням. Ступені порівняння прислівників. Безособово-предикативні слова (слова категорії стану). Модальні слова. Групи за значенням і вживанням. Службові частини мови. Морфемний склад прийменників. Значення та вживання прийменників. Основні значення прийменникових конструкцій. Сполучник. Поділ сполучників за походженням і будовою. Сполучники сурядності й підрядності. Сполучники та сполучні слова. Частки, функція часток у мові. Групи часток за місцем у реченні, за функціями, за значенням. Вигук. Типи вигуків за значенням і вживанням. Розряди вигуків за походженням. Перехід самостійних слів і словосполучень у вигук. Звуконаслідувальні слова.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН-8.	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
ПРН-9.	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН-10.	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН-11.	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН-12.	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН-14.	Використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН-15.	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН-16.	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН-17.	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.